

Oplegnotitie

Aan : De raad
CC :
Van : Het college
Datum : 19 januari 2017
Onderwerp : Oplegnotitie behorend bij Beleidsplan Wmo en Jeugd 2017-2020 "Samen op pad"
Zaaknr : 17-22420/19496

Inleiding

Het beleidsplan Wmo en Jeugd 2017-2020 "Samen op pad" wordt in februari 2017 uniform aan de gemeenteraden van Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal ter vaststelling aangeboden. In navolging en in aansluiting op het Visiedocument "De toekomst van het sociaal domein Neerijnen" is bij het beleidsplan een oplegnotitie bijgevoegd met als doel specifiek te laten zien wat wij lokaal in de gemeente Neerijnen hebben bereikt en willen bereiken.

Regionaal en lokaal

In december 2016 is door de gemeenten in regio Rivierenland de Regionale beleidsnotitie Wmo-Jeugd 2017-2020 vastgesteld met als doel regionaal beschreven activiteiten samen op te pakken. De regionale samenwerking is vooral gericht op de specialistische zorg en het gedwongen kader.

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor preventie, de toegang tot de zorg, de lokale transformatie en de lokale algemene voorzieningen. Het beleidsplan Wmo en Jeugd 2017-2020 "Samen op pad" is gericht op de lokale voorzieningen die wij de komende periode als 3 gemeenten willen bereiken. Lokaal dient leidend te zijn in de uitvoering van het beleidsplan.

Visiedocument "De toekomst van het sociaal domein: dichtbij, vertrouwd, veilig"

Medio 2016 is het Visiedocument "De toekomst van het sociaal domein: dichtbij, vertrouwd, veilig" opgesteld waarin een beeld wordt geschetst van de huidige stand van zaken binnen het sociaal domein (opgedane ervaringen in het sociaal team, de landelijke ontwikkelingen, de uitgaven in 2015 en de beschikbare middelen in de gemeentebegroting). Dit visiedocument is besproken in de beeldvormende raadsvergadering van 1 september 2016 en in de oordeelsvormende raadsvergadering van 3 november 2016.

Gezamenlijk zijn deze genoemde documenten leidend voor onze toekomstige ontwikkeling van het Wmo en Jeugdbeleid.

Wat willen wij in Neerijnen bereiken?

- **Versterking sociaal team**

Eerstelijnszorg is de zorg waarvan iedereen gebruik kan maken zonder verwijzing. Hieronder vallen onder andere zorg van huisartsen, tandartsen, fysiotherapie, apothekerszorg. Nu biedt het sociaal team Neerijnen ondersteuning aan de inwoners van de gemeente Neerijnen in de leeftijd van 0 tot 100 in hun eigen leefomgeving. Door inzet van het sociaal team Neerijnen wordt in veel gevallen 2^e lijns (duurdere) zorg voorkomen. Het is daarom van essentieel belang de 1^e lijns zorg, en dus het sociaal team, te versterken.

De gemeenten zijn sinds 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de jeugdzorg. De uitvoering van de jeugdzorg (front-office) in de gemeente Neerijnen wordt uitgevoerd door het Sociaal Team Neerijnen. Het Sociaal Team Neerijnen is vanaf januari 2015 actief en voert haar

Oplegnotitie

werkzaamheden goed uit en is een prima werkend team. Het sociaal team Neerijnen bundelt en biedt toegang tot alle vragen van inwoners binnen het sociaal domein. Dit doet zij door:

- Het bieden van informatie en advies bij vragen
- Het zoveel mogelijk voorkomen van problemen
- Het snel en adequaat bieden van ondersteuning zodat een inwoner weer naar vermogen kan meedoen aan de samenleving.

Voor het kalenderjaar 2017 hebben wij besloten de formatie van het sociaal team uit te breiden om hiermee wachtlijsten en werkdruk te voorkomen. Vanwege onder meer de toename van de complexiteit bij hulpvragen is binnen het sociaal team nadrukkelijk de wens aanwezig om meer specialisme in te brengen. Het gaat hier om consultatieve inzet terrein GGZ, ruimte voor preventie en inzet voor versterking (denk aan systeemtherapeut, praktijkondersteuner huisarts en psycholoog, psychiater oproepbaar) Hiermee wordt in veel gevallen voorkomen dat 2^e lijns (duurdere) zorg ingezet moet worden.

Gezinsbegeleiding en ondersteuning

Soms werkt georganiseerde gezinsondersteuning onvoldoende en is individuele steun op maat nodig. Een mogelijkheid is praktische gezinsbegeleiding (een intensieve vorm van begeleiding door de thuiszorg aan gezinnen met ernstige opvoed- en opgroeioproblemen, waarin ook een bijdrage wordt geleverd aan het huishouden, het gezinsmanagement en de pedagogische taken en competenties van de ouder. Praktische gezinsbegeleiding wordt in de regel ingezet voor multi-probleem gezinnen of gezinnen waarvan de ouders niet gemotiveerd zijn voor andere hulp.

> Wij willen in 2017 een pilot starten voor gezinsondersteuning vanuit het sociaal team.

Praktijkondersteuner Huisarts (PoH)

De huisartsen vervullen een cruciale rol binnen de toeleiding van inwoners naar de GGZ (geestelijke gezondheidszorg). De huisarts is en wordt vertrouwd. Daarmee is deze ingang laagdrempelig en persoonlijk. De veranderingen binnen de GGZ maken de rol van huisartsen belangrijker. Er wordt meer van hen gevraagd in de begeleiding en doorgeleiding van zorgvragen.

> We willen in 2017 als pilot een praktijkondersteuner jeugd-GGZ inzetten die verbonden is aan het sociaal team Neerijnen;

> We gaan kijken op welke wijze de praktijkondersteuners Jeugd-GGZ binnen de GNL gemeenten samen kunnen optrekken.

Jongerenwerker

Er is onvoldoende zicht op wat er precies onder de jeugd leeft en waar de behoeftes liggen. Daarnaast zijn er signalen van jeugdoverlast. Besloten is om ambulante jongerenwerk in te zetten met als doel inzicht te krijgen in de belevingswereld van jongeren. De behoeftes worden in kaart gebracht en de jongerenwerker wordt een belangrijke schakel in het sociaal team Neerijnen.

> Wij zijn inmiddels een pilot ambulante jongerenwerk begonnen en gaan de jongerenwerker een permanent onderdeel laten zijn van het sociaal team en van het LEA overleg (overleg met de schoolbesturen).

- ***Inwoners in een terminaal proces***

Het betreft hier mensen in de laatste fase van hun leven; het bieden van huishoudelijke ondersteuning voor patiënten die spoedig aan een ongeneeslijke aandoening gaan overlijden. Wij willen het voor deze groep mensen gemakkelijker maken om toegang te krijgen tot huishoudelijke ondersteuning zonder dat zij hiervoor de gehele aanvraagprocedure moeten doorlopen en een eigen bijdrage moeten betalen.

> Wij willen in 2017 een pilot starten om de toegang tot de huishoudelijke ondersteuning voor inwoners in een terminale fase gemakkelijker te maken.

Oplegnotitie

- **Versterking nulde lijn**

Bij de behandeling van het Visiedocument “De toekomst van het sociaal domein: dichtbij, vertrouwd, veilig” is nadrukkelijk aandacht gevraagd voor versterking van de nulde lijn. De nulde lijn is de basis. Het betreft de woon- en leefomgeving van de inwoners van de gemeente Neerijnen. De nulde lijn vormt het fundament van de maatschappelijke ondersteuning, de basis van de sociale piramide. We willen bereiken dat mensen steeds meer op elkaar kunnen terugvallen. Om dit te bereiken maken wij prestatieafspraken met Welzijn Neerijnen. Dat er initiatieven van inwoners van de grond komen en dat voorzieningen zoveel mogelijk voor iedereen toegankelijk zijn. Inwoners moeten de ruimte krijgen voor initiatieven en ondersteuning van mede-inwoners als vrijwilliger en/of mantelzorg, en als het nodig is zelf ondersteund worden. Tijdens de meedenkbijeenkomst op 30 november 2016 hebben de deelnemers ook duidelijk aangegeven eigen initiatieven te willen ontwikkelen en verder mee te willen denken bij het realiseren van de versterking van de nulde lijn.

< Wij willen in 2017 de meedenkbijeenkomst voortzetten en de inwoners zelf met initiatieven laten komen om hun eigen kracht te stimuleren en dit koppelen aan ons beleid.

- **Mantelzorgondersteuning**

In de raadsvergadering van 19 mei 2016 is door uw raad “het mantelzorgbeleid Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen 2016-2018” vastgesteld. Doel van dit vastgesteld beleid is het bereiken van een meer hoogwaardig niveau van mantelzorgondersteuning en waardering om overbelasting en van mantelzorgers te verminderen en te voorkomen. Nu is een uitvoeringsplan opgesteld (zie bijlage beleidsplan) waarin de doelstellingen worden uitgewerkt in concrete acties. Het uitvoeringsplan mantelzorg wordt na vaststelling door het college van B&W ter kennisname naar de raad gestuurd met een informatienota over het proces. De leden van de werkgroep sociaal domein hebben op 8 december 2016 met deze werkwijze ingestemd. Het uitvoeringsplan mantelzorg richt de focus op de nulde lijn. Bovendien willen we als gemeente een pilot Mantelzorgcoaching starten die zich richt op versterking van de 1^e lijn.

Mantelzorgcoaching

Het langdurig bieden van mantelzorg, al dan niet in combinatie met andere werkzaamheden kan enorm zwaar zijn. Het bieden van mantelzorgcoaching aan mantelzorgers richt zich op het ontwikkelen van kwaliteiten en vaardigheden van de mantelzorg en op het accepteren van haar/zijn grenzen en onmogelijkheden zodat die minder energie kosten.

De mantelzorg krijgt hierdoor meer zelfvertrouwen, kan taken beter aan en knelpunten worden hanteerbaar. Coachen is een goed instrument om beter in balans te komen en taken goed aan te kunnen.

> Wij willen in 2017 een pilot starten met mantelzorgcoaching die zich richt op versterking van de 1e lijn.

Mantelzorg 18-

Op dit moment tellen gemeenten jongeren mee bij het bepalen van de zorgindicaties omdat kinderen - zo is de redenering – ook huishoudelijke taken kunnen verrichten. Ongeveer één op de tien kinderen op de middelbare school in Nederland is een jonge mantelzorg en groeit op met een familielid dat bijvoorbeeld chronisch ziek is. Uit onderzoek blijkt dat als jongeren langere tijd mantelzorg verlenen dat negatieve gevolgen kan hebben voor hun ontwikkeling. Zo kunnen ze last krijgen van stress en hebben op latere leeftijd vaker behoefte aan psychologische hulp. Jongeren onder de 18 jaar zouden niet langer meegenomen moeten worden in de indicatiestelling. Daar pleit Mezzo, de belangenvereniging van mantelzorgers voor.

> Wij willen in 2017 een regel invoeren om jongeren tot en met 18 jaar uit te sluiten van mantelzorg.

Neerijnen

Oplegnotitie

- ***Uitvoeringsplannen***

Het beleidsplan schetst in grote lijnen de gewenste ontwikkelrichting en de effecten en resultaten die wij willen bereiken. Bij de ontwikkeling van het beleidsplan is de vraag gesteld wat we willen bereiken. Hoe we dat gaan doen komt terug in de thematische uitvoeringsplannen, waarin de concrete activiteiten benoemd worden. Wat wij willen bereiken wordt in de uitvoeringsplannen opgenomen.

Het eerste uitvoeringsplan wordt in het eerste kwartaal van 2017 aan het college ter vaststelling aangeboden. Uw raad ontvangt dit ter kennisname. In dit proces zullen wij uw raad actief betrekken via de werkgroep sociaal domein en via informatienota's. Ook de Adviesraad sociaal domein Neerijnen (voorheen wmo-raad) wordt actief betrokken bij de ontwikkelingen.